

jén, hogy némelykor vízszintes helyzetben állt. Aztán rosszul lettem és elájultam. Később, mikor feleszméltem, a kosár fenekén találtam magam, alig volt annyi időm, hogy a gömb száját kioldozzam, midőn heves szédület fogott el, melyből csak akkor tértem magamhoz, amikor a léghajó kosara erős zökkenéssel földet ért.

Peros nyilatkozata arra enged következtetni, hogy *a mai viszonyok között pilóta az ő általa elért magasságok nem érheti el.* A léghajós, ha elájul, vagy elszédül, akkor legfeljebb a kosár fenekére esik és ott tér magához, míg a pilóta ezt nem teheti, mert neki folyton kell a gépére ügyelni.

Ha a magassági rekordok táblázatát nézzük, akkor is arra a meggyőződésre jutunk, hogy egyelőre nem várható meglepetésszerű rekord.

Laikus szemmel nézve a rekordtáblázatot azt hiheti az ember, hogy óriási meglepetések várhatók. Miért? ... Azért, mert az első rekord 1908-ban 25 méter volt és a legutóbbi

1913-ban 6150 méter; tehát az öt év alatt a rekordjavítás 6125 méter. Most a laikus ember így számít:

Ha 1908-tól 1913-ig 6125 méterrel javították meg a rekordot, akkor 1918-ig tehát ismét öt év alatt ugyanannyival.

Ezt persze csak olyan ember mondhatja, aki nem ért az aviatikához és nem tud a sorok között olvasni.

A táblázat sorai között olvasva, a következőket vesszük észre:

1908-ban 3-szor ütötték le a világrekordot, 1909-ben 5-ször, 1910-ben 14-szer, 1911-ben 3-szor, 1912-ben 3-szor, 1913-ban 2-szer.

1911. óta mindössze 8-szor, míg 1910-ben egymagában 14-szer ütötték le a rekordot.

Ez a számarány mutatja azt a pangást, amelyet csak valami gyökeres változás szüntethet meg.

Ha így megy, akkor *Legagneux* legutolsó 6150 méteres világrekordját 1914-ben nem üti le senki.

A képviselőház ülése.

— Költségvetési tárgyalás. —

(*Saját tudósítónktól.*) A képviselőház némi szünet után ma folytatta a kereskedelemügyi költségvetés tárgyalását, amire az ellenzék természetesen ma sem jött el. Sorából csupán *Polónyi Dezső* jelent meg a folyosón, aki azért jött, hogy az elnöktől *sürgős* interpellációra kapjon engedelmet. Ő ugyanis már a múlt hét keddjén bejegyezte a honvédelmi miniszterhez intézendő interpellációját, de mindeddig nem mondhatta el, mert az új ülősszakban tudvalevően csak szerdán lehet interpellálni és szerdán nem volt ülés. Az interpelláció meghallgatására *az ellenzék is bejön a Házba.*

A munkapárt — értesülésünk szerint — szeretne mielőbb végezni a költségvetéssel és ezért meglehetősen siettetik a tárgyalás menetét. Még ma elmondta beszédét *Harkányi* báró kereskedelmi miniszter, aztán a délutáni ülésen megkezdtek a földmívelési költségvetés tárgyalását. Valószínű, hogy *a hét végére végeznek teljesen a költségvetéssel s így a jövő hétre már csak az appropriáció marad.*

Beöthy Pál elnök tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Jelentette, hogy *Kammerer* Ernő és *Solymosy* Ödön lemondtak a delegációban viselt tagságukról, helyükbe tehát póttagokat hívnak be. Jelenti, hogy *Polónyi Dezső*nek *sürgős* interpellációra adott engedelmet. *Polónyi* a honvédelmi minisztert fogja interpellálni a létszámemelésnek Ausztriában a 14. szakasszal történt életbeléptetéséről.

Ezután áttért a Ház a napirend tárgyalására, a *kereskedelmi költségvetés* tárgyalására.

Az első szónok *Szabó János* (iklódi) a vámpolitika időszerű kérdéseivel foglalkozik és kívánatosnak tartja a vámszövetség főtartását Ausztriával. Ez érdekünk nekünk, de még inkább érdeke Ausztriának, azonban ennek ellenére is el kell készülnie lennünk a szövetség mai formájának megszűnésére. Hosszas beszél tengeri hajózásunkról, a hajóstársaságok szubvencionálásáról és főként keleti kereskedelmünk érdekeiről. A költségvetést elfogadja.

Gratz Gusztáv a következő szónok. A munkásbiztosító intézményének bajairól beszél és az intézmény *gyökeres reformját* kívánja. Egyik igen nagy baja ennek az intézménynek az óriási deficit, amellyel állandóan dolgozik. A legutóbbi évi jelentés ugyan csak nyolcszáz ezer korona deficitet mutat ki, azonban tekintetbe kell vennünk, hogy ugyanebben a kimutatásban aktívának sze-

reper tiz millió korona be nem hajtott hátralék is, aminek alkalmasint a fele sohasem lesz behajtható. Tehát ennek az egy évnek a deficitje nyugodtan tehető *hat millió koronára.* A másik baj az óriási hátralék. Így például 1912-ben huszonkilenc millió korona összes aktívával tiz millió be nem hajtott hátralék állott szemben. Igen nagy bajok mutatkoznak a *tartalék kérdésében is.*

A bajok közé tartozik a *balesetbiztosítás* költségeinek abnormis emelkedése. Meg kell állapítani, hogy hol vannak a bajai annak az intézménynek, amely ily kevésse felel meg hivatásának. A hátralékok behajtására vonatkozó törvény elégtelen, azonban a baj gyökere nem ebben van és ezen az oldalon hiába is próbálnának segíteni. Az egyes kerületi pénztárak maguk állapítják meg a járulékokat és a kiadásokat, de semmi kockázatot nem viselnek. Az országos pénztár egy nagy középponti intézetnek készült, e helyett azonban középponti deficit-gyűjtőtelep lett, a mely már nem is tudja, hogy a hozzáözönlő deficitet miből fedezi.

Ezután az *adminisztráció* roppant bajait ismerteti a szónok. Az intézmény nehezen funkcionál és bürokratikus túltengésben szenved. Ennek az oka az, hogy az autonómiát hibásan használják föl. Igen nagy baj továbbá a komplikált függőségi helyzet is.

Ezután *Söpkéz Sándor*, majd *Szentpály* István beszéltek a javaslatot elfogadták. Elnök az ülést délután négy órára halasztotta.

Negyedöt órakor nyitotta meg *Beöthy* Pál elnök az ülést. *Harkányi* János kereskedelemügyi miniszter beszélt.

Nem akar, ugymond, programot adni, nehogy utólag szemrehányás érje. A legjobb tudása szerint dolgozik azonban. A közgazdasági élet immár a javulás útját mutatja és remélni lehet tehát reformok keresztülvitelét. Elismeri azonban, hogy legalább két év kell, amíg a közgazdasági életben mindenképpen kiheverjük a bajokat. *Komoly gazdasági reformok:* ez a legfontosabb, csak ez segíthet.

A kereskedelemügyi költségvetés részleteire terjeszkedett ki ezután. Elsősorban és főként a Mávról beszélt. A Máv. organizációját fontosnak tartja. A Máv. bevételi csökkenése szoros összefüggésben van a gazdasági helyzettel. Az Ausztriával kötendő gazdasági megegyezés az Ausztrián keresztül való forgalom szabályozását tekintve mindenképp előtt. Kéri a költségvetés elfogadását.

A Ház úgy általánosságban, mint részleteiben is megszavazta a kereskedelmi költségvetést.

Polónyi Dezső interpellációjára került este 8 órakor a sor. Az ujoncozás felfüggesztése tárgyában intézett *sürgős* kérdést a honvédelmi miniszterhez s az osztrák 14. szakaszra is kiterjeszkedett, mert az szoros összefüggésbe került a mi ujoncozásunk kérdésével.

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter azonnal válaszol. Kijelenti, hogy a 14. szakasz kérdése Ausztria belügye. Ahoz semmi közünk. A mi ujoncozásunkat ez abszolúte nem érinti. A Ház tudomásul vette a miniszter válaszát.

Napirenden

az eszményi nivó ügye.

— Másfél órás vita a közgyűlésen. —

(*Saját tudósítónktól.*) Csütörtökön délután tárgyalta a közgyűlés a Fertő-utca feltöltésének az ügyét, amelynek a részleteit napokon keresztül szellőztették a lapok. A Fertő-utca feltöltése körül az érdekelt rókusai polgárság és a mérnökség kaptak hajba s azon élesedett ki a harc kettőjük között, hogy az utcát az eszményi nivó magasságára, vagy *Farkas Árpád* tervei szerint a leszállított nivómagasságig töltsék-e föl. A mérnökség, mint a királyi biztosság terveinek letéteményese és őre, görcsösen ragaszkodott az eszményi nivóhoz, viszont a polgárság mindenáron meg akarta akadályozni azt, hogy a Fertő-utcában vagy negyven házat a föld alá temessenek, aminek következménye a pincelakások lakóinak tömeges kilakoltatása lett volna. Felzudultak ez ellen a háztulajdonosok is, mert üresen maradt volna a házuk, ha a földszinti lakásokat eltemették volna. Hogy éppen a városvégi Fertő-utca miatt gyűlt meg a baj az eszményi nivóval, ennek az oka az, hogy ott épül a köztisztasági telep, amelynek a környékéhez a Fertő-utca is hozzátartozik, a környéket pedig rendezni s a telep szennyvizének levezetésére csatornát építeni kell.

A közgyűlésen a legvehemensebb szócsatát provokálta ez az alapjában véve döntő jelentőségű ügy, amely föltétlenül kihatással lesz a többi, árvízeltől utcák rendezésére is. A mérnökség azért harcolt a nivó leszállítása ellen, mert el akart kerülni egy valóságos precedenst mindaddig, amíg a miniszter nem dönt az eszményi nivó kérdésében. És ennek a körülménynek, — hogy tudniillik döntés még nincs — tulajdonítható az a bizonytalanság is, amellyel ezt az ügyét a közgyűlésen kezdték. Ahány szónok annyiféle vélemény röpködött a levegőben. És jellemző, hogy több jogász-városatya szólott hozzá ehhez a tisztán műszaki kérdéshez, mint műszaki ember. A főispán vagy négyszer intézett kérdést a főmérnökhöz, hogy mondja meg, leszállítható-e a nivó, vagy sem, de a főmérnök határozatlan kijelentései csak újabb és újabb, szinte már a végtelenségbe nyúló vitákra adtak alkalmat. Közben a főispán elnöklése óta *az első rendreutásítás is megtörtént, Kormányos* Benő dr.-nak szólott, mert haragosan szólott rá *Tóth Mihály* főmérnökre. Részletes tudósításunk itt következik:

Kormányos Benő dr. indítványában azt kérte, hogy a köztisztasági telep csatornáját ne a Szűcs-utca fedett csatornájába kapcsolják, hanem a Makkoserdő-soron levő árokba vezessék. A tanács javaslata az, hogy a végleges feltöltésig a szennyvizék levezetésére átmenetileg külön csatornát építsen a város.

Kormányos Benő dr.-t szomorúsággal tölti el a tanács javaslata. (Derűtlenség.) Valóságos szerencsétlenségnek tartja az eszményi nivót, amely ötven polgár vagyonát teszi tönkre a Fertő-utcában. A mérnökség nem akarja *Farkas Árpád* tervei szerint fel-